

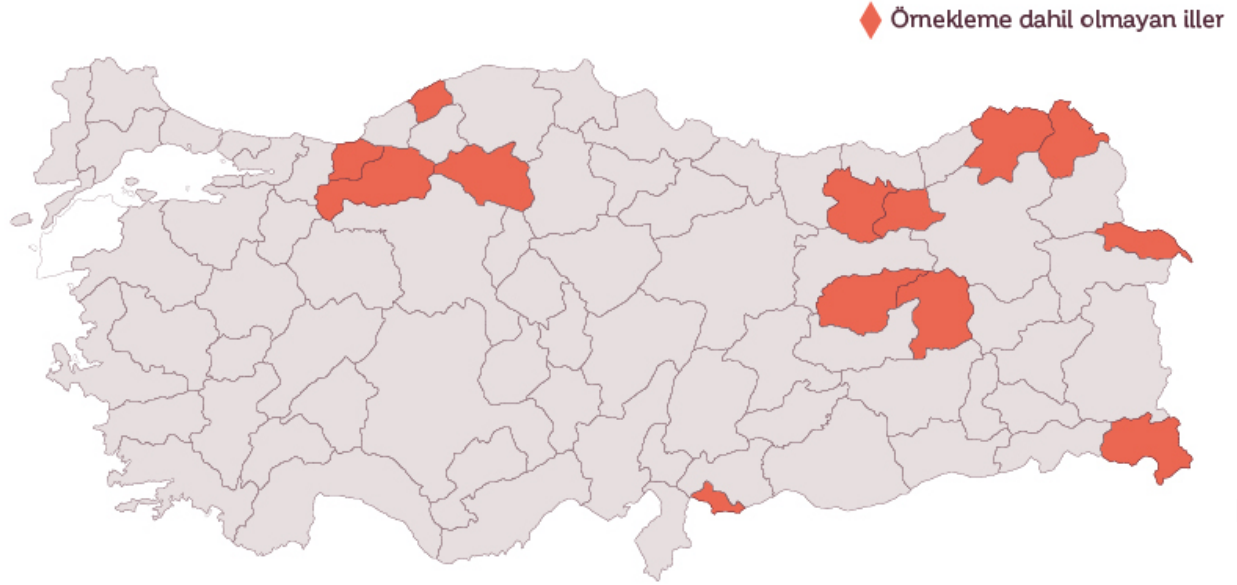
TÜRKİYE'DE BİREYSEL BAĞIŞÇILIK VE HAYIRSEVERLİK

Tevfik Başak Ersen
TÜSEV Genel Sekreteri

ARAŞTIRMANIN KÜNYESİ

ŞEKİL 2.1

Araştırmanın
yürütüldüğü 26
İİBS-2
bölgesindeki
68 il

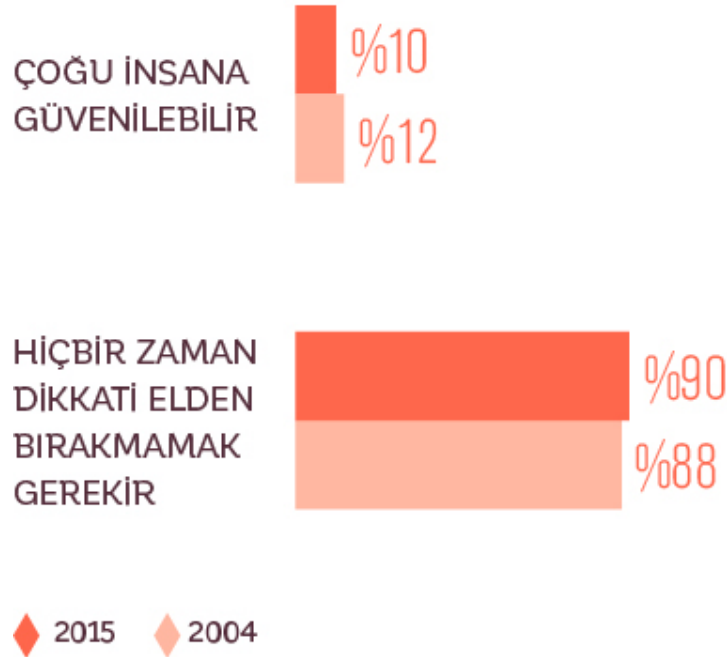

Rapor
24.
sayfa

- 68 ilde 2.495 katılımcı ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirildi.
- Katılımcılar Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'nden (ADKNS) rastsal örnekleme ile seçildi.
- Saha araştırması Infakto Research Workshop tarafından 29 Ağustos - 29 Kasım 2015 tarihlerinde yürütüldü.

SOSYAL SERMAYE VE SİVİL TOPLUM ALGISI

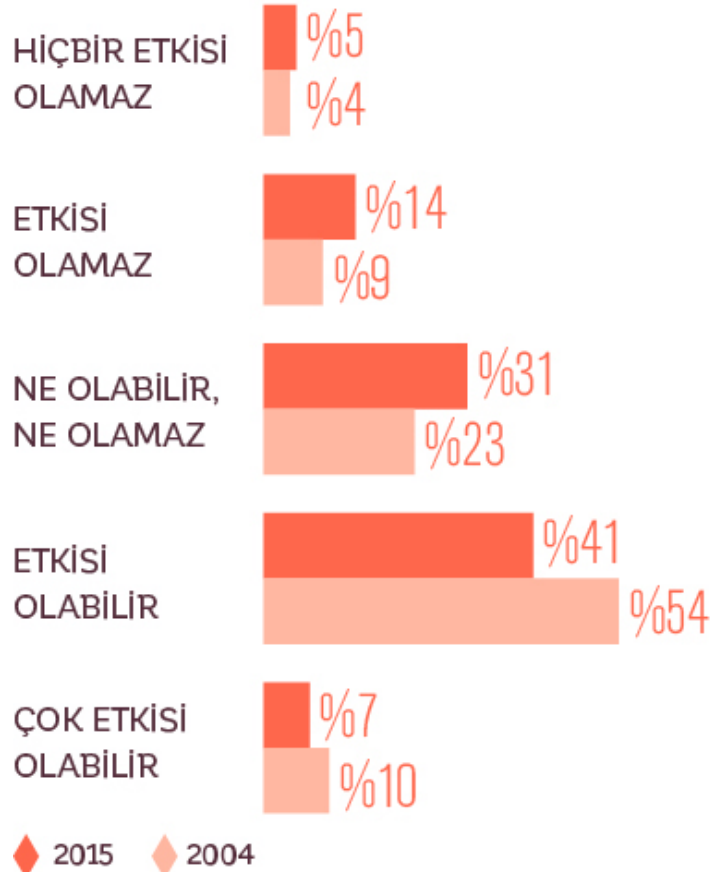
Türkiye’de kişiler arası güven oldukça düşüktür

ŞEKİL 3.1

Sizce genelde insanların çoğuna güvenilebilir mi? Yoksa hiçbir zaman dikkati elden bırakmamak mı gerekir?

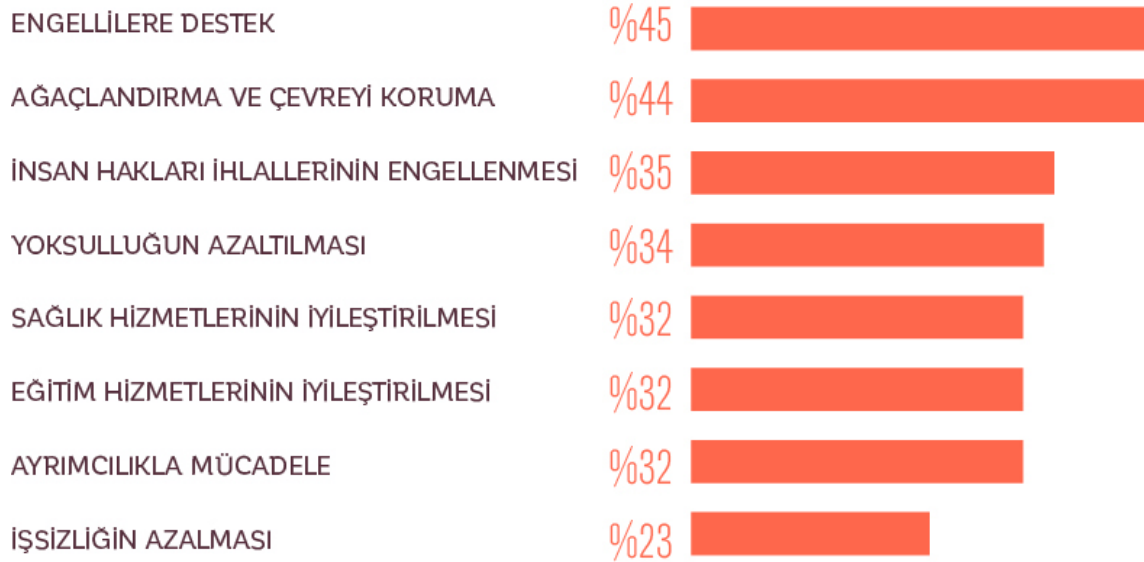
STK'ların toplumsal sorunların çözümünde etkisi olduğunu düşünenlerin oranı son 11 yılda azaldı

ŞEKİL 3.3

Daha iyi bir toplum için mevcut sorunların çözümünde dernek, vakıf, hayır işleri yapan kuruluşlar gibi sivil toplum kuruluşlarının ne kadar etkisi olabileceğini düşünüyorsunuz?

STK'ların en etkili olduğu düşünölen alanlar engellilere destek ve çevredir

ŞEKİL 3.4

Sizce Türkiye'de sivil toplum kuruluşlarının belirli alanlardaki etkisi nedir? (oldukça veya çok etkili olduğunu düşünönenler)

STK'ların en çok faaliyet gösterdiği alanların gıda yardımı ve eğitim olduğu düşünülüyor

ŞEKİL 3.5

Türkiye'de sivil toplum kuruluşları en çok hangi alanda faaliyet göstermektedir?

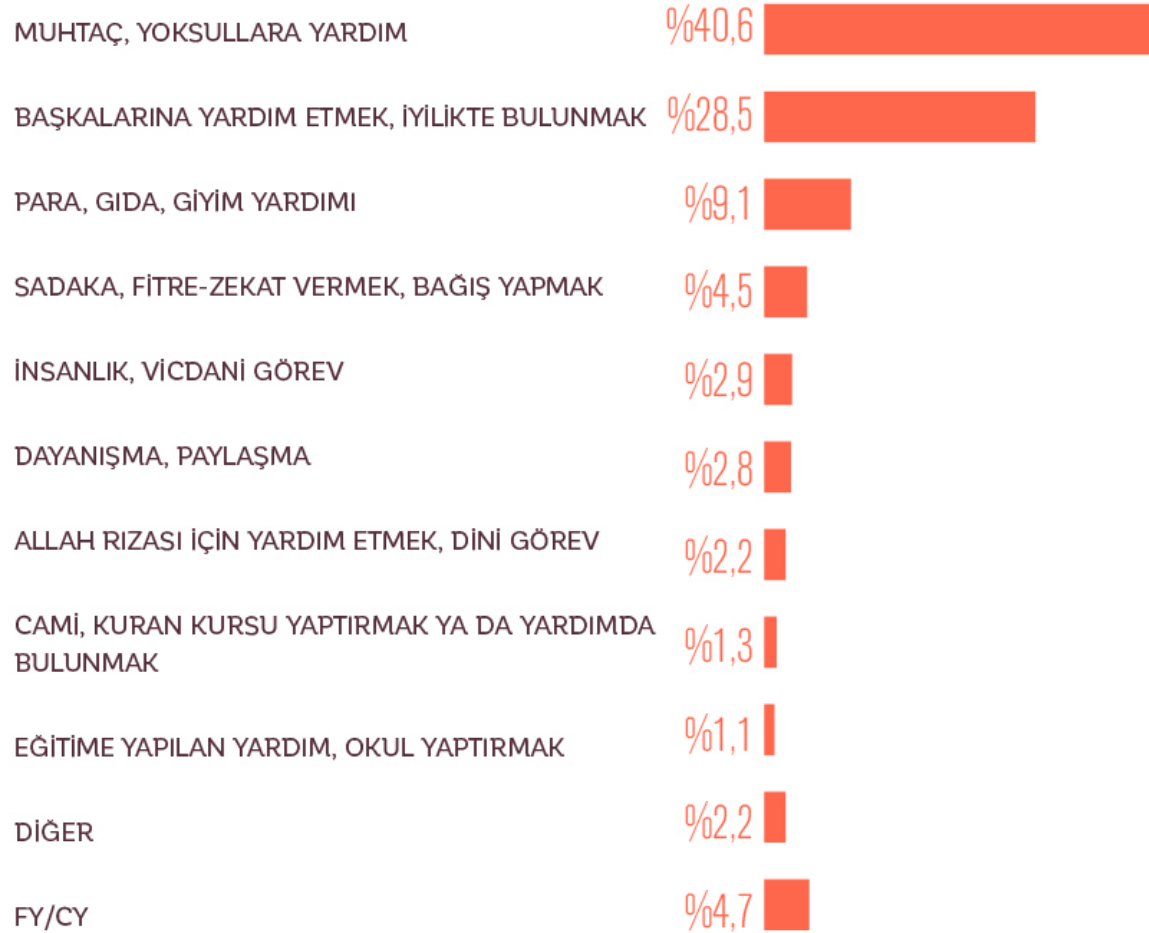

HAYIRSEVERLİK KAVRAMININ ALGILANMASI

Türkiye’de hayırseverlik denince akla ilk olarak “yardım etmek” geliyor

ŞEKİL 4.1

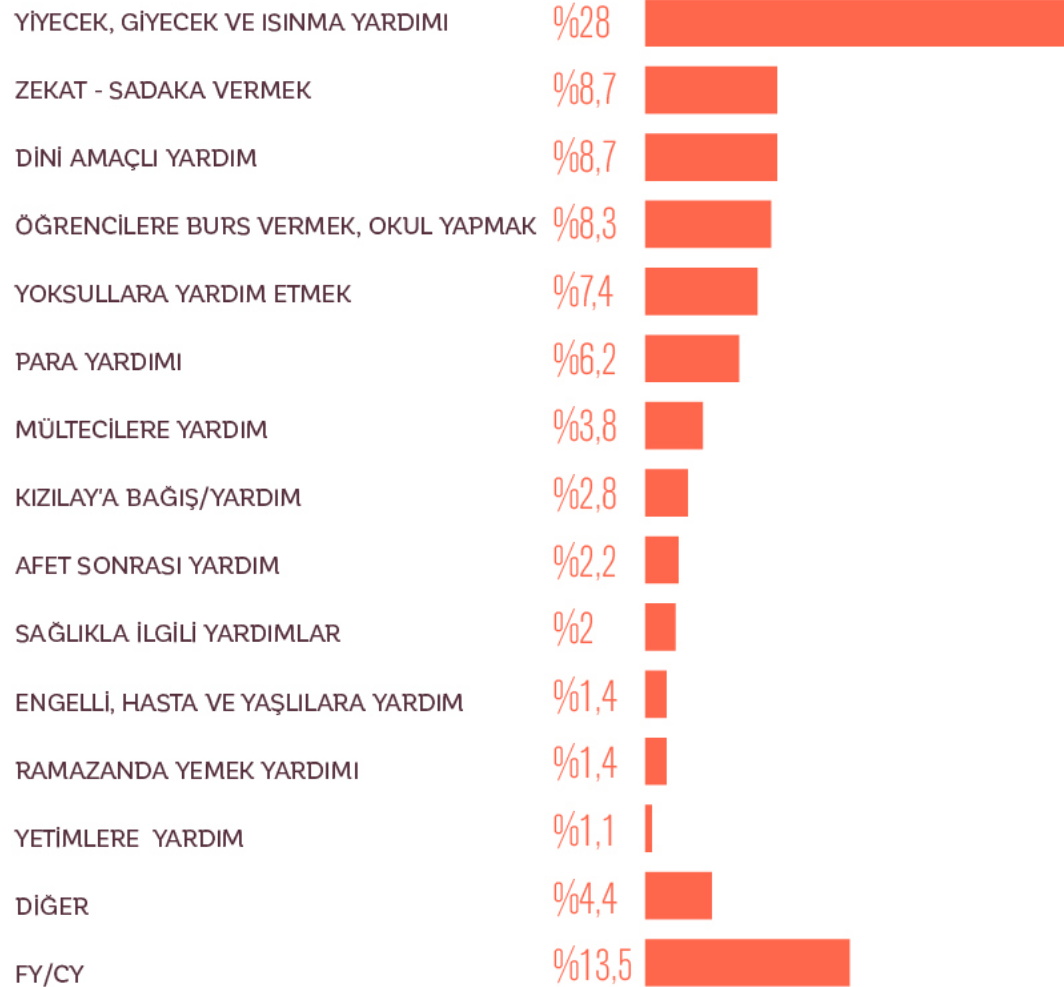
**Hayırseverlik denince
aklınıza ne geliyor?
(açık uçlu soru)**

Türkiye’de en sık gözlemlenen hayırseverlik faaliyetleri yardım odaklıdır

ŞEKİL 4.3

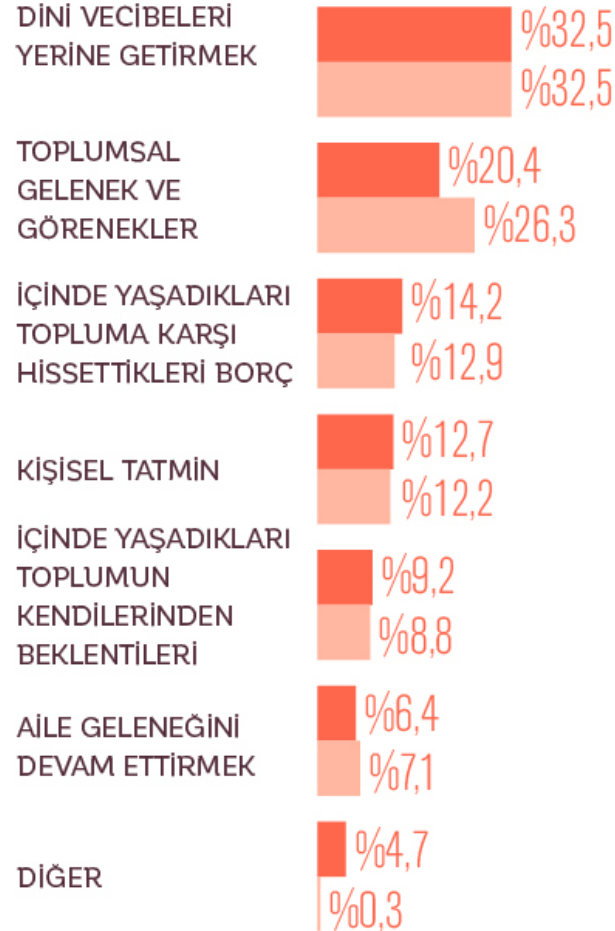
Türkiye’de en fazla yapılan hayırseverlik faaliyeti nedir? (açık uçlu soru)

Dini vecibeler hayırseverlik faaliyetlerini motive eden en önemli faktör olarak görülüyor

ŞEKİL 4.5

Türkiye’de hayırsever faaliyetlerde bulunanların bu faaliyetleri yapmalarının en başta gelen nedeni nedir?

◆ 2015 ◆ 2004

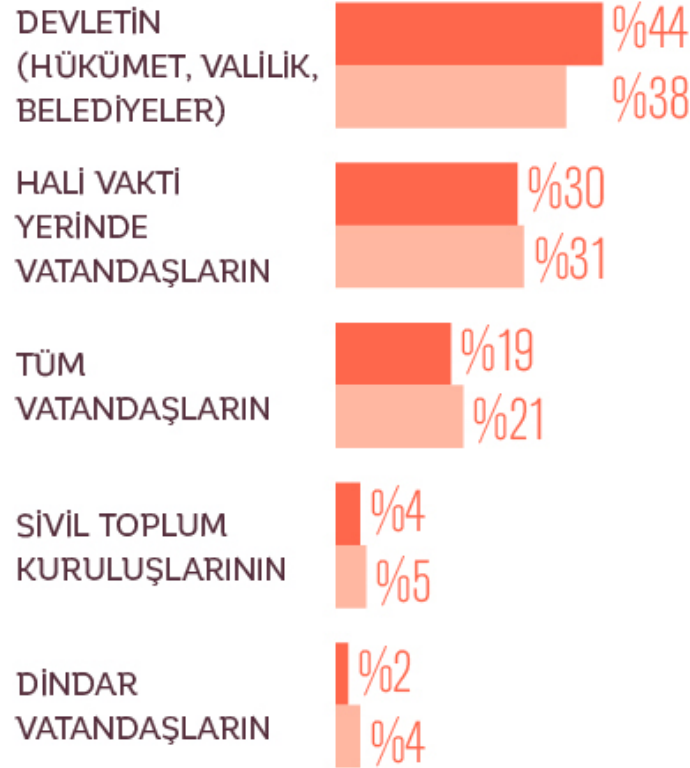
TÜRKİYE'DE BİREYSEL BAĞIŞLAR

İhtiyaç Sahiplerine
Doğrudan Yapılan
Yardımlar

Türkiye’de yoksullara yardım öncelikli olarak devletin ve hali vakti yerinde insanların görevi olarak görülüyor

ŞEKİL 5.1

**Yoksullara yardım
kimin görevidir?**

◆ 2015 ◆ 2004

Vatandaşlar yardımlarını bir kurum aracılığıyla değil, doğrudan kendileri gerçekleştirmeyi tercih ediyorlar

ŞEKİL 5.3

Elinizdeki parayı doğrudan kendiniz mi yoksa ilgili bir kuruluşa bağış yaparak mı ihtiyaç sahiplerine ulaştırmayı tercih ederdiniz?

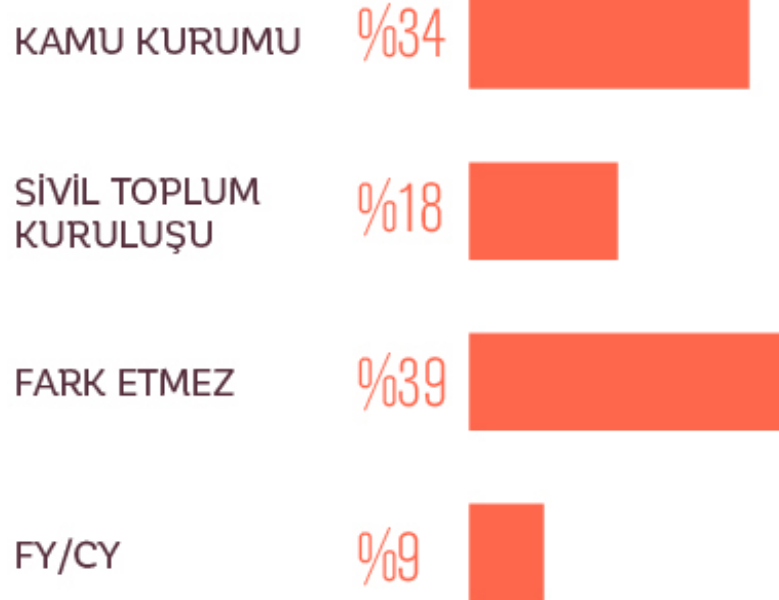

◆ 2015 ◆ 2004

Yardımların ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasında kamu kuruluşları STK'lara göre daha fazla tercih ediliyor

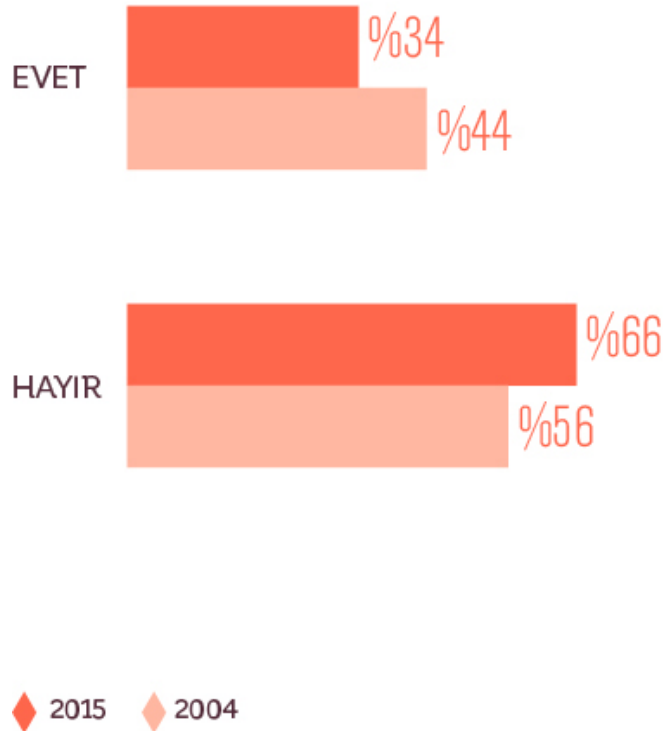
ŞEKİL 5.4

Yardıminızı ihtiyaç sahiplerine ulaştıracak kuruluşun bir kamu kurumu mu yoksa sivil toplum kuruluşu olmasını mı tercih edersiniz?

◆ 2015

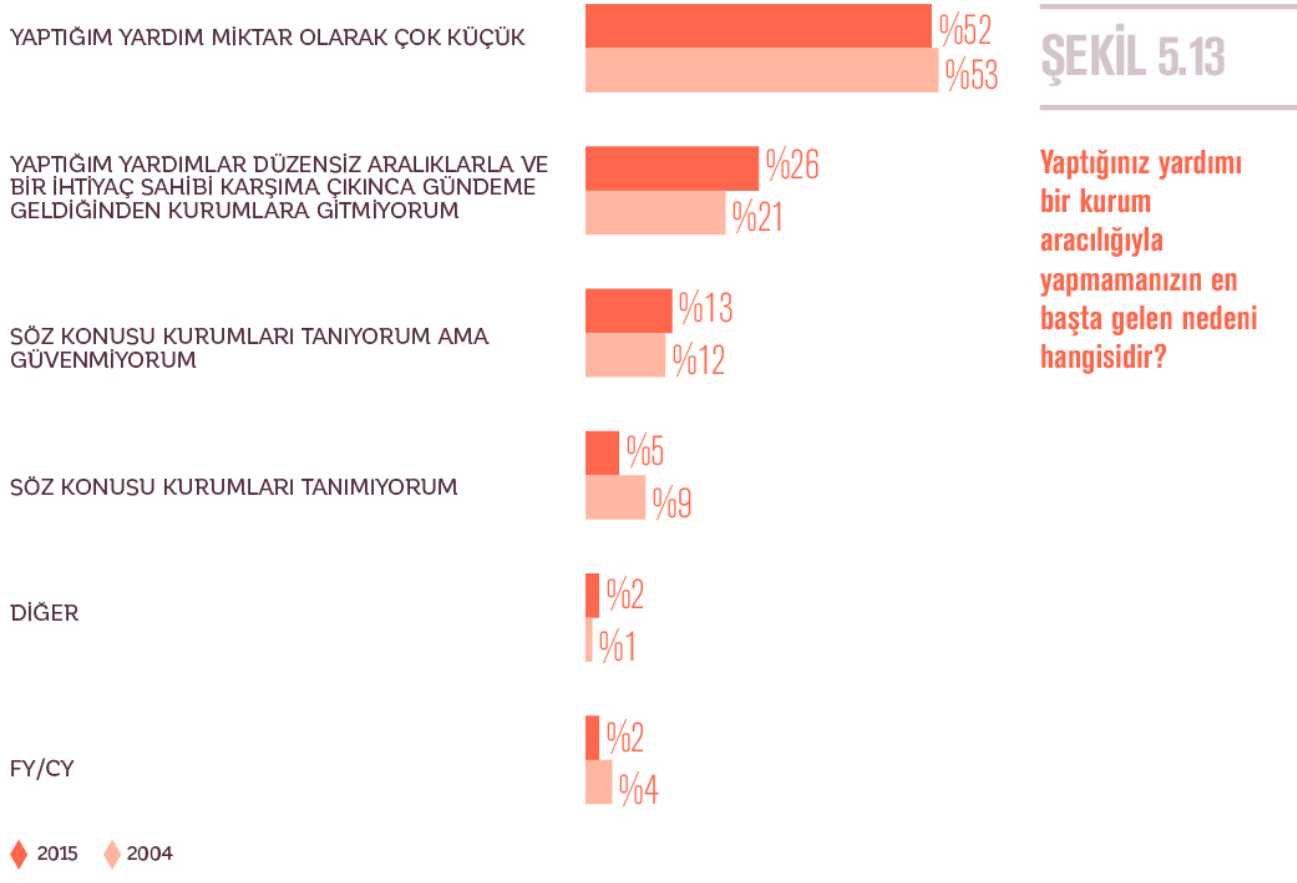
Vatandaşların yaklaşık üçte biri geçtiğimiz bir yıl içerisinde doğrudan yardımda bulunmuştur. Eğitim ve gelir düzeyi doğrudan yardımda bulunma davranışı ile pozitif ilişkilidir

ŞEKİL 5.5

Geçtiğimiz bir yıl içerisinde akraba, komşu ya da herhangi bir diğer ihtiyaç sahibine doğrudan yiyecek, giyecek, yakacak veya para yardımı yaptınız mı?

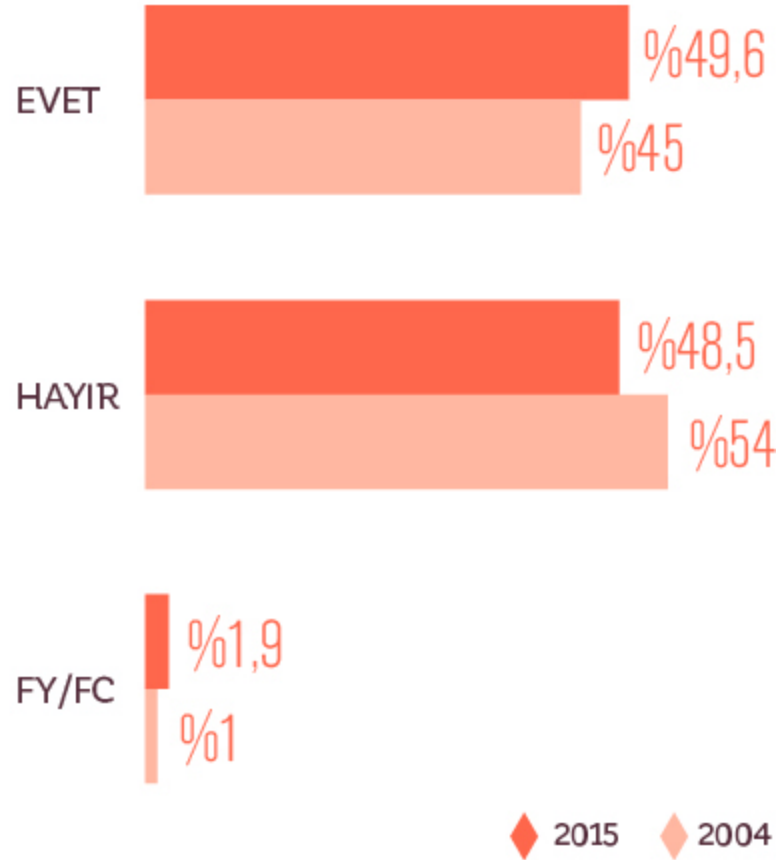
Vatandaşların %52'si yaptıkları yardım miktarı çok küçük olduğu için bir kurum aracılığıyla yardım yapmayı tercih etmediklerini belirtiyor

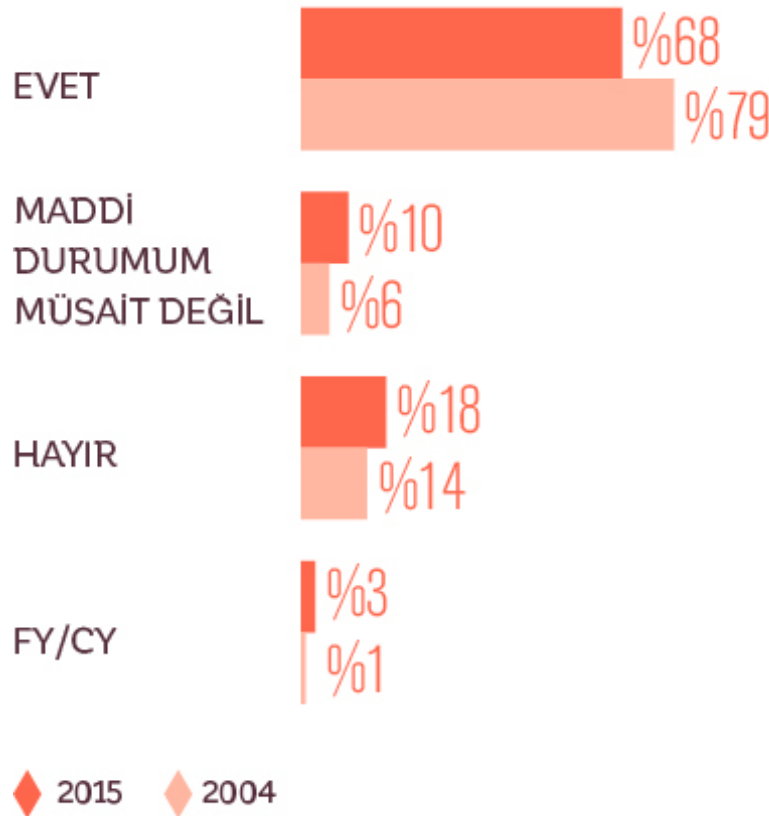
Vatandaşların yaklaşık yarısı sokak dilencilerine para veriyor

ŞEKİL 5.14

Sokak dilencilerine
para verir misiniz?

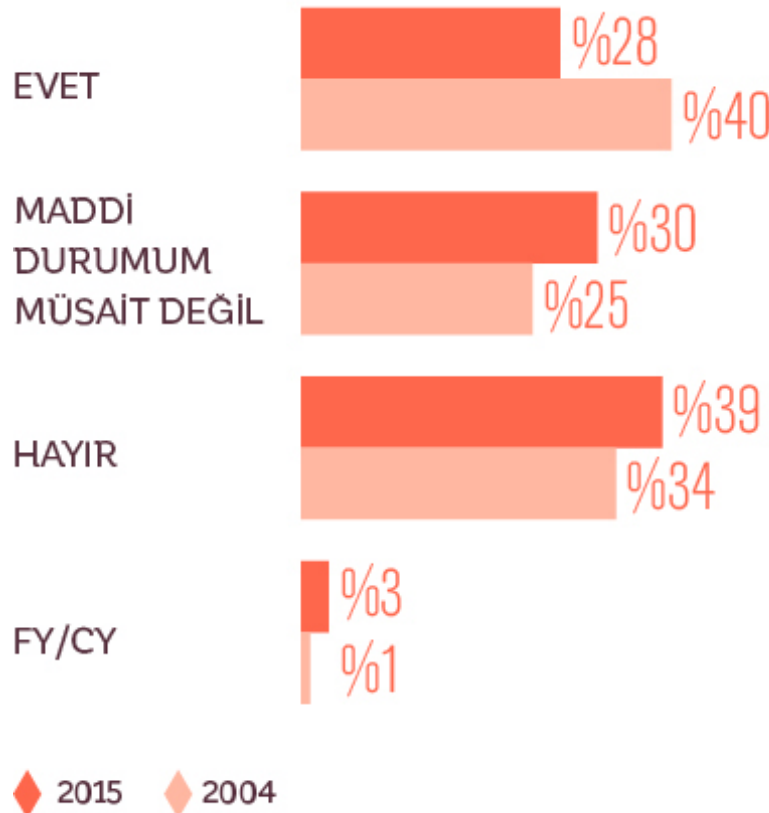
Dini vecibelerle ilgili yardımlarda 2004 yılına göre düşüş gözleniyor

ŞEKİL 5.16

Geçtiğimiz Ramazan Bayramı'nda fitre verdiniz mi?

Dini vecibelerle ilgili yardımlarda 2004 yılına göre düşüş gözleniyor

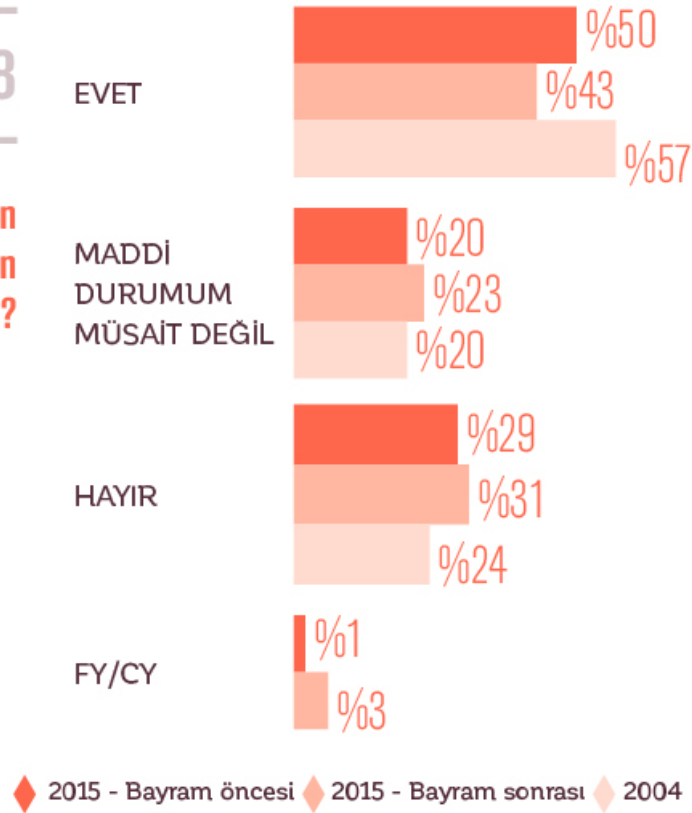
ŞEKİL 5.17

Geçtiğimiz yıl zekat verdiniz mi?

Dini vecibelerle ilgili yardımlarda 2004 yılına göre düşüş gözleniyor

ŞEKİL 5.18

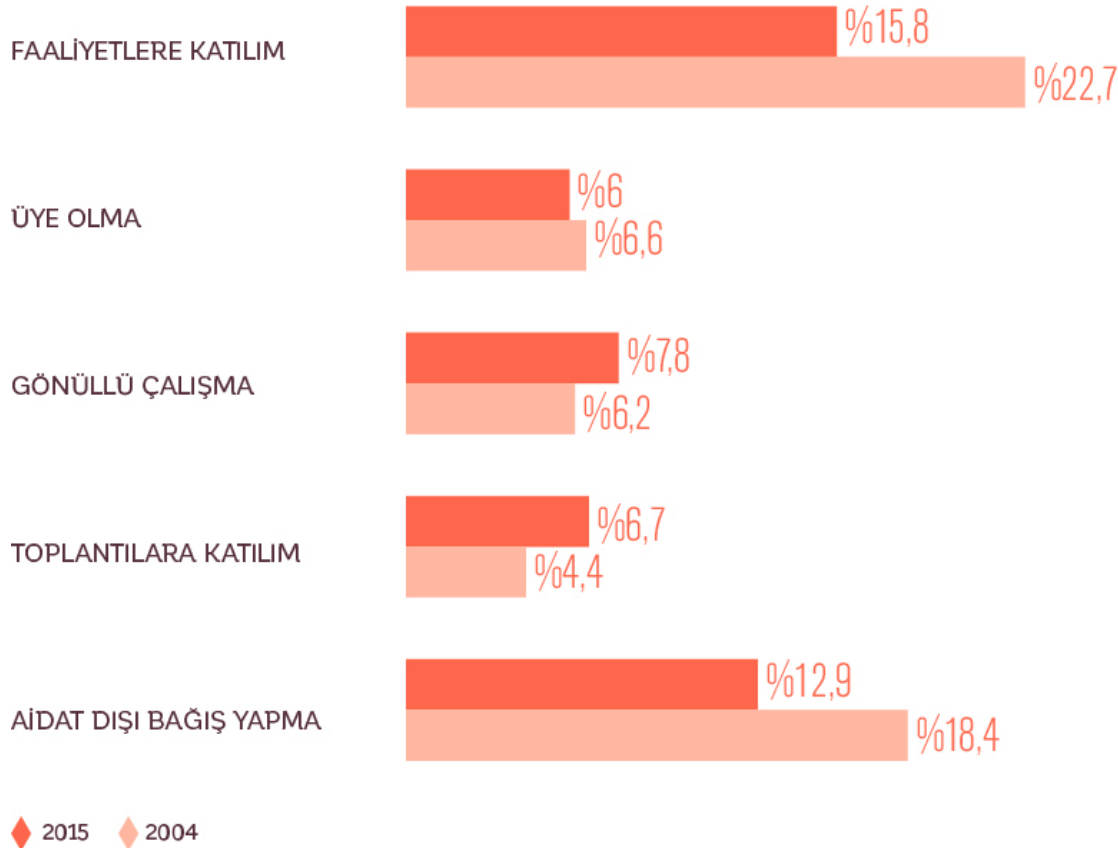
Geçtiğimiz Kurban Bayramı'nda kurban kestiniz mi?

The background features several concentric, broken circular lines in a light red color, creating a dynamic, circular frame around the text.

TÜRKİYE'DE BİREYSEL BAĞIŞLAR STK'lara Yapılan Bağışlar ve Faaliyetlere Katılım

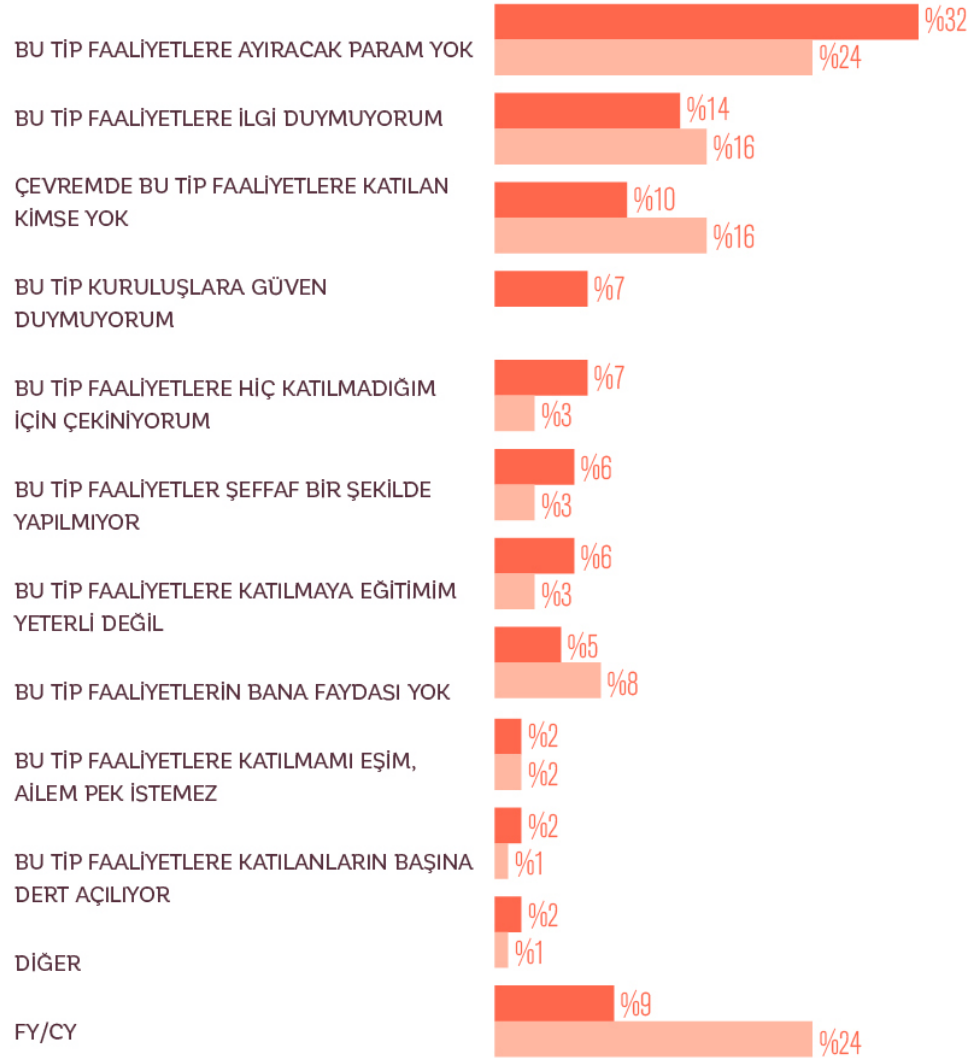
STK'lara yapılan bağışlarda 2004 yılına göre düşüş gözleniyor

ŞEKİL 5.21

Son bir yılda STK faaliyetlerine katılım oranı

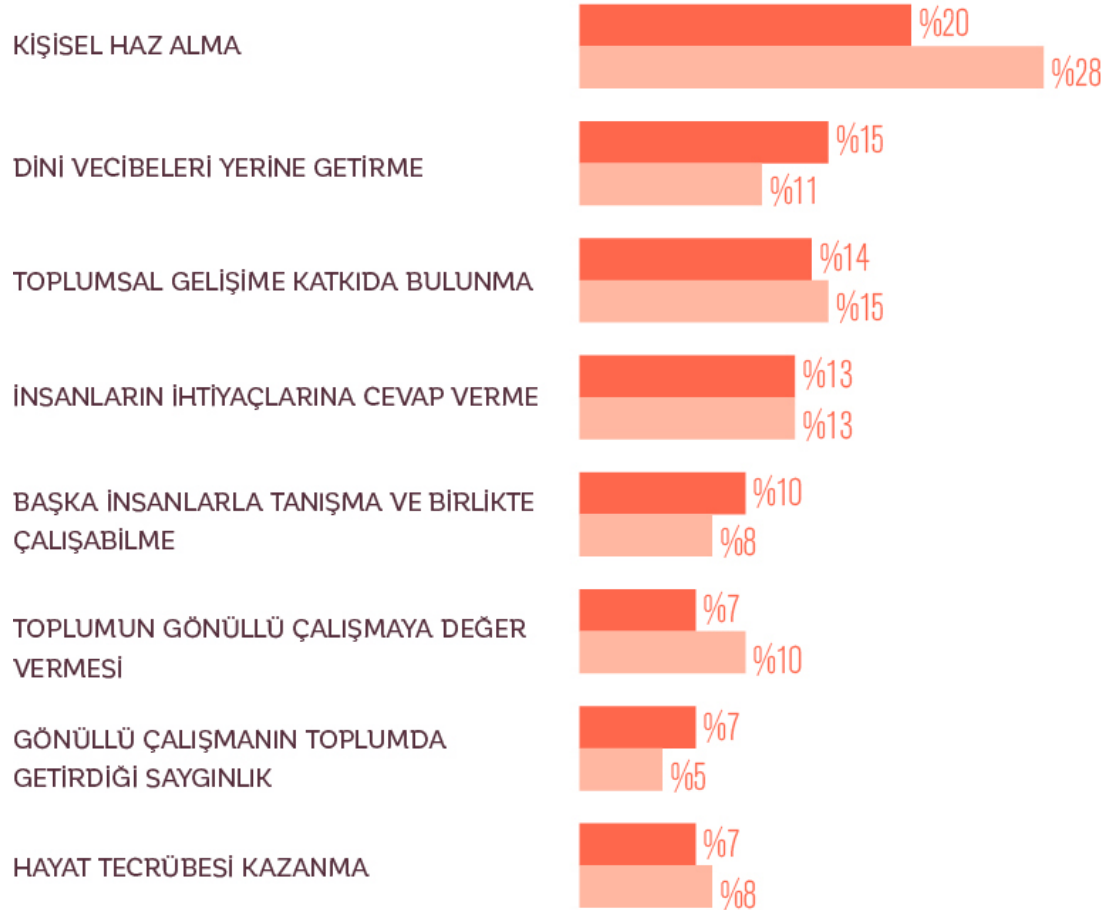
ŞEKİL 5.22

Gönüllü katılma
yönelik kuruluşlarda
faaliyetlere
katılmama sebebi

◆ 2015 ◆ 2004

Not: 2004 yılında görüşülen kişilere "Bu tip kuruluşlara güven duymuyorum" seçeneği sunulmamıştır.

STK'larda gönüllülüğü motive eden faktörlerde kişisel haz ve dini vecibeler öne çıkıyor

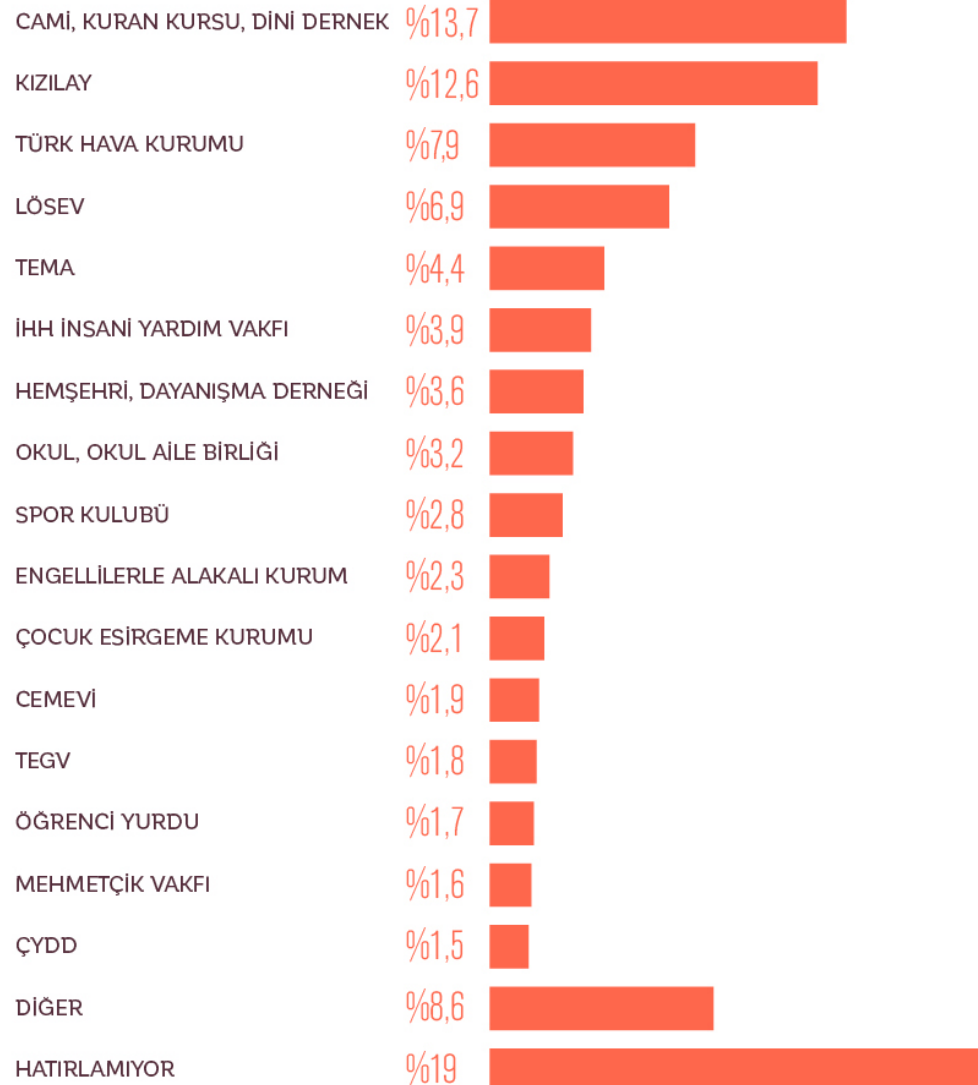
◆ 2015 ◆ 2004

ŞEKİL 5.23

Kuruluşlarda gönüllü olarak çalışmanın ardında yatan sebepler

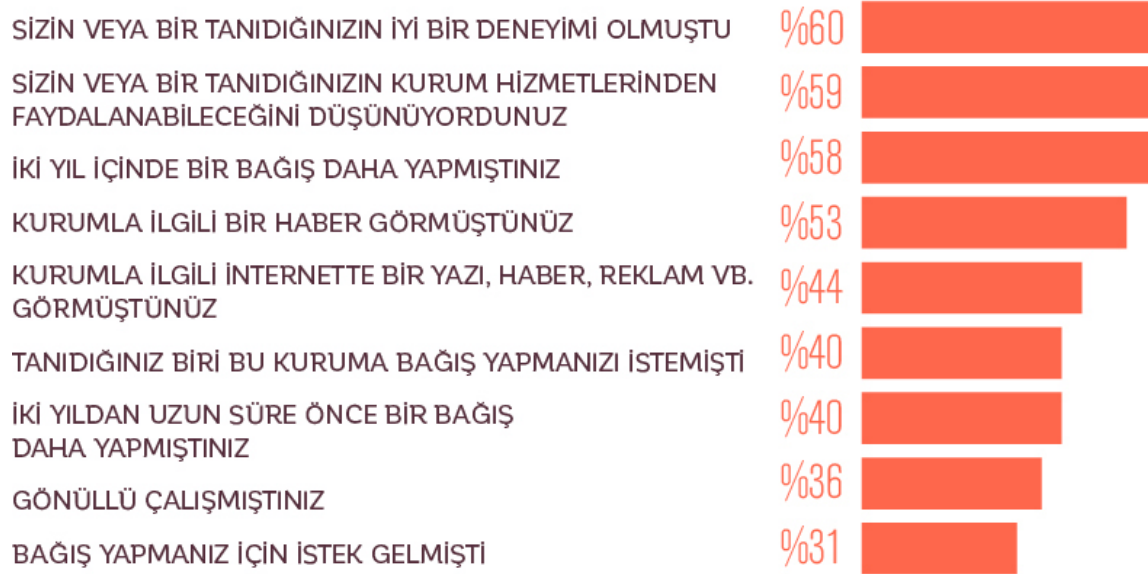
ŞEKİL 5.24

En son bağış yapılan kurum veya kuruluş

◆ 2015

Kurumların bireylere bir fayda sağlayabileceklerini gösterdikleri ve onlar için görünür oldukları ölçüde bağış alma olasılıkları artıyor

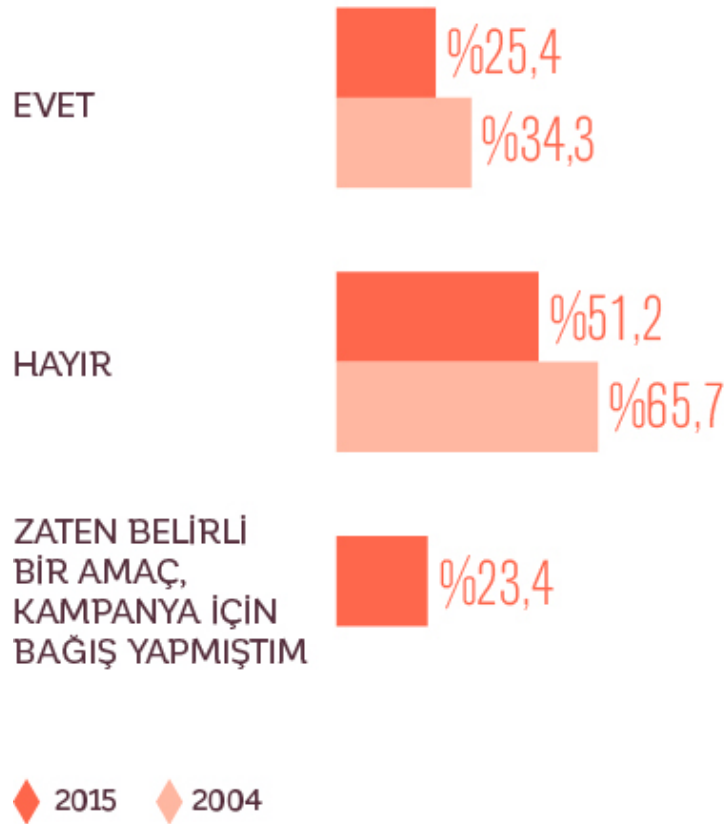
ŞEKİL 5.26

En son bağış yapılan kurum veya kuruluş ile bağış öncesi ilişkiler

Bağış yapanların yaklaşık üçte biri bağış yaptıkları kurum hakkında araştırma yaptıklarını belirtiyor

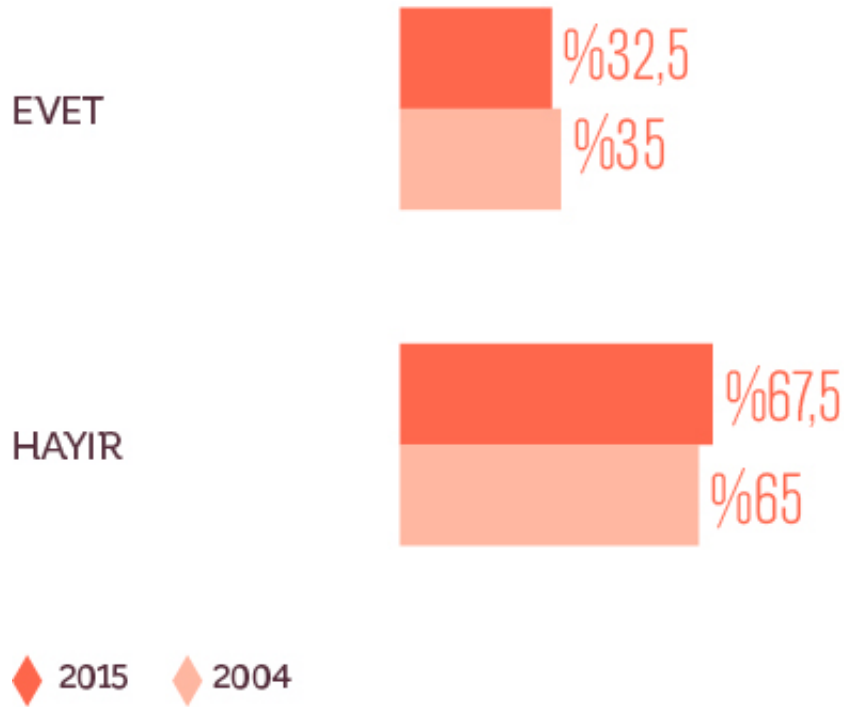
Bağış yapanların yaklaşık yarısı bağışlarının nasıl kullanılacağına dair görüş bildirmiyor

ŞEKİL 5.29

Bağışınızın nasıl kullanılacağına dair görüş bildiriyor musunuz?

Bağışçıların yaklaşık üçte biri kurumlardan rapor aldıklarını belirtiyor

ŞEKİL 5.30

Bağış yaptığınız kurumlardan faaliyetlerine ait rapor alıyor musunuz?

Türkiye’de yeni bağış mecralarının kullanımı kısıtlıdır

ŞEKİL 5.31

Yeni bağış kanallarının kullanımı

BİR İNTERNET SİTESİ ARACILIĞIYLA BAĞIŞ

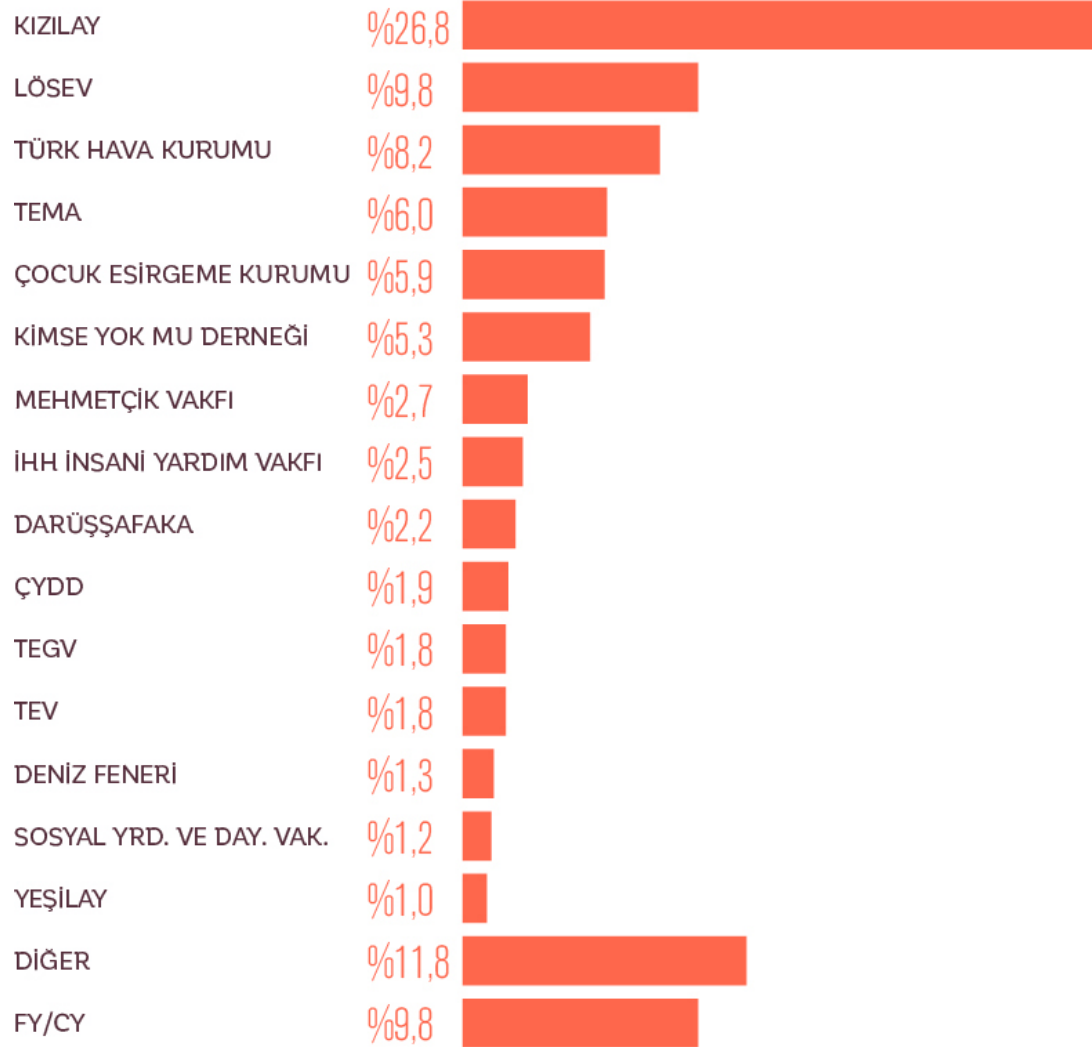
%1,9

CEP TELEFONUNDAN MESAJ ATARAK BAĞIŞ

%7,5

BİR KİŞİNİN TOPLUMSAL FAYDA SAĞLAYACAK
BİR PROJE İÇİN İNTERNET ÜZERİNDEN BAŞLATTIĞI
PARA TOPLAMA KAMPANYASINA BAĞIŞ

%1,3

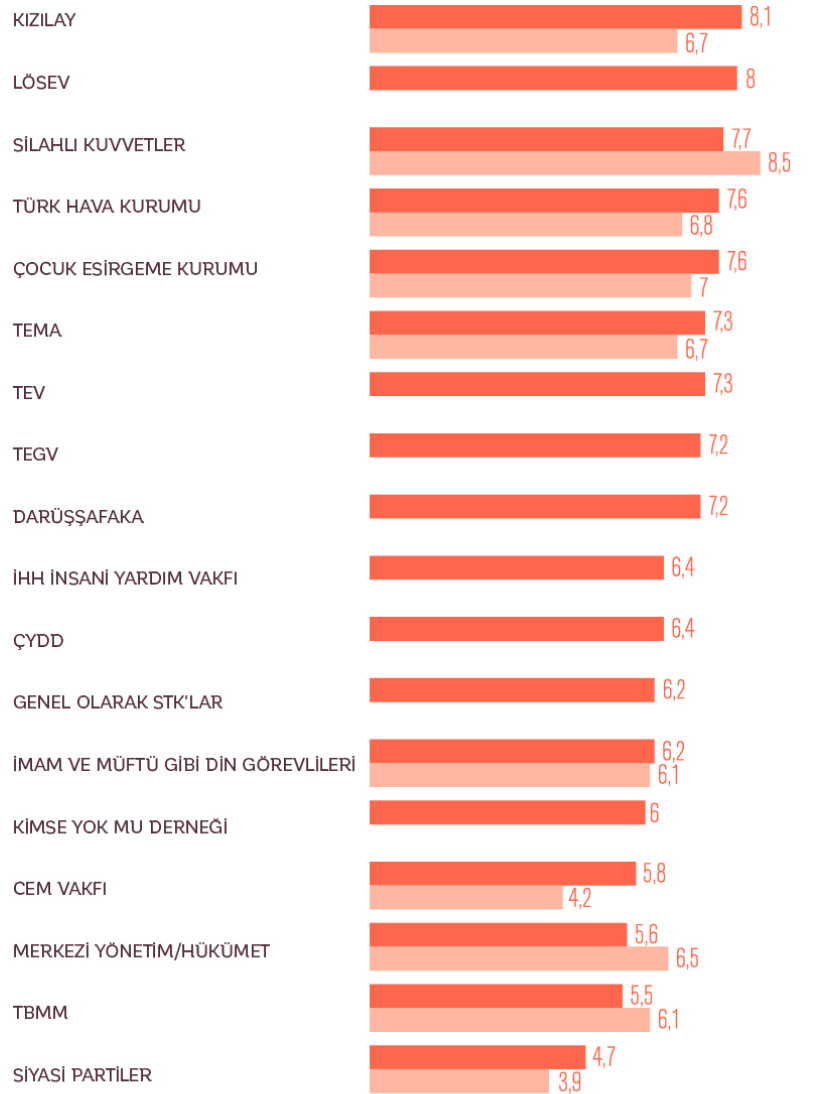

ŞEKİL 5.32

Türkiye’de faaliyet gösteren vakıf ve dernekler arasında en başta aklınıza gelenleri hangileridir?

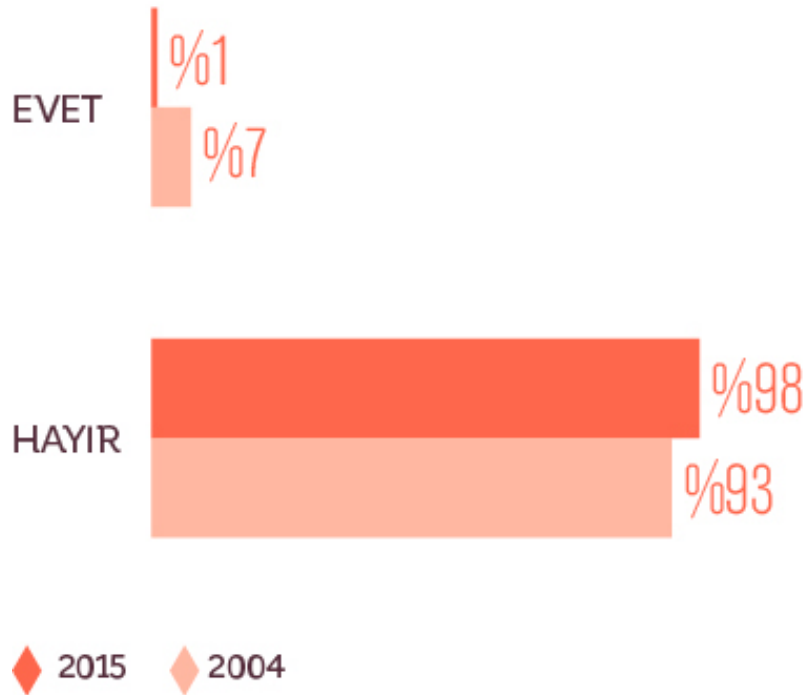
ŞEKİL 5.33

Kurumlara duyulan güven (1-10 arası ortalama)

◆ 2015 ◆ 2004

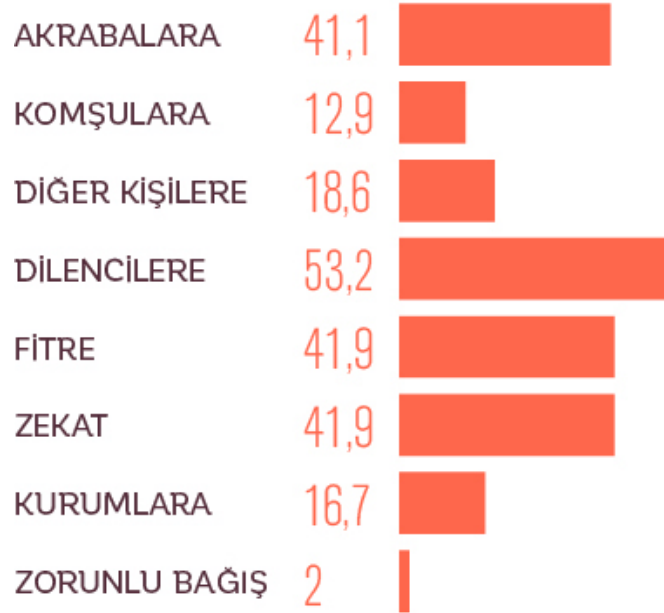
Bağış adı altında talep edilen çeşitli ödemeler oldukça seyrek rastlanır bir durum haline gelmiştir

ŞEKİL 5.34

Geçtiğimiz bir yıl içerisinde herhangi bir kuruluşa zorunlu olarak bağış yapmak durumunda kaldınız mı?

Türkiye’de kişi başı ortalama yıllık yardım ve bağış miktarı yaklaşık 228 TL olarak hesaplanmıştır

ŞEKİL 5.35

Son bir yılda yapılan doğrudan yardım ve kurumsal bağışların tahmini kişi başı mali değerleri (TL)

Not: Görüşülen kişilerin her kalem için son bir yılda yaptıklarını belirttikleri yardım miktarları toplanmış ve toplam görüşülen kişi sayısına (2.495) bölünmüştür.

- Türkiye’de kişi başı ortalama yıllık yardım ve bağış miktarı

yaklaşık 228 TL,

bir yılda yapılan tüm yardım ve bağışların toplamı ise

13,7 milyar TL

olarak tahmin edilmiştir.

Bu miktarlar:

- Türkiye GSYİH’sinin **%0,8’ine**
- Ortalama yıllık hanehalkı gelirinin **%1’ine**
- Ortalama yıllık kişi başı hanehalkı gelirinin **%2,9’una** denk gelmektedir.

- Bireylerin STK'lara yaptığı bağışlar ise **GSYİH'nin %0,06'sini** oluşturmaktadır.

- Avrupa ve ABD'de bireylerin STK'lara yaptıkları bağışların GSYİH'ye oranı:

ABD'de **%1,5**

İngiltere'de **%0,56**

Dokuz Avrupa ülkesi ortalaması **%0,2**

İspanya'da **%0,05**

Belçika'da **%0,04**

TÜSEV'İ TAKİP EDİN

 / tusevtr / tusev

www.tusev.org.tr